

MTK-KAAKKOIS-SUOMEN LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON ASETUKSEEN INVESTOINTITUEN
KOHDENTAMISESTA

Itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden selvittämistä koskevassa loppuraportissa (TEM 2022) ei valitettavasti esitetty suoraan maataloutta vahvistavia toimia lainkaan. Itäisen Suomen maatalous, mukaan lukien Kaakkois-Suomi, on kärsinyt jo pitkään tuotannon ja jalostuksen siirtymisestä länteen. Kaakkois-Suomessa harjoitetaan paljon osa-aikaista ja sivutoimista maataloutta. Ilman maataloutta kyseisiä maaseudun yrityksiä ei olisi olemassa, joten osa-aikaisen ja sivutoimisen maatalouden merkitys maaseudun elinvoiman kannalta on olennainen. Tyypillistä on maatilojen monialaisuus; yritykset tuottavat ruoan lisäksi puuta, palveluita, vihreää energiaa, luontoarvoja sekä edistävät hiilen sidontaa.

Huoltovarmuuden, elintarvikeketjun ja matkailun näkökulmasta täytyy turvata yrittämisen edellytykset ja kehittää niitä. Kaakkois-Suomen maatilatalous vahvistaa Suomen kykyä selvitä erilaisista kriiseistä ollen tärkeä osa koko maan turvallisuutta. **Maatilayritysten tulevaisuus** on kiinni kannattavuuden parantamisesta ja sen myötä **alalle saatavista uusista yrittäjistä**.

Kaikki keinot ja politiikan välineet alueen maatalouden tuotantoedellytysten ja investointien tukemiseksi on otettava käyttöön. Näin ei tällä hetkellä ole. Saamiemme tietojen mukaan esimerkiksi **Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen yritys- ja hanketukien rahoituskiintiö olisi MMM:n jakesityksen mukaan jäämässä selvästi pienemmäksi kuin päättyneellä (2014-2020) kaudella**. Tällaiset esitykset ovat tyrmistyttäviä ja niihin on saatava korjaus.

MTK-Kaakkois-Suomi esittää seuraavaa:

- **Investointitukitasoja ei saa alentaa.** Emme nykytilanteessa voi mitenkään hyväksyä tukien alentamista, kuten luonnoksessa (4 §) esitetään. Perustelu: Lypsylehmäpalkkion yhdistäminen emolehmäpalkkion kanssa yhteiseksi lehmäpalkkioksi ja luonnonhaittakorvauksen kotieläinorotuksen poistaminen luvattiin poliittisesti kompensoida, minkä takia on perusteltua jatkaa korotetun investointituen maksamista.
- **Kohdennettuja investointitukia edistämään sukupolvenvaihdoksia ja nuorten viljelijöiden toimintaedellytyksiä Kaakkois- ja Itä-Suomessa.** Esitämme myös korotettujen investointitukien myöntämistä kaikille nuoren viljelijän aloitustukeen oikeutetuille maatalousyhtymille.
- **Investointien avustustasojen korottamista** maatalouden investoinneille **Kaakkois- ja Itä-Suomeen**. Maatilojen haasteellinen tilanne edellyttää tätä.
- Monialaisten yritysten sisällyttämistä tukien piiriin: investointitukia ja tukitoimia Kaakkois- ja Itä-Suomen maatilayrityksille, jotka monialaistavat tuotantoaan. Myös työntekijöiden majoitustilat pitää ottaa investointitukien piiriin.
- Maatilojen vakuusarvoille valtion takauksia.
- Korkotuen kokonaiskoron rajoittamista maksimissaan kahteen prosenttiin.

Investointikustannusten nousu on lisäksi huomioitava yksikkökustannuksissa.

MTK-Kaakkois-Suomi ry

MATTI SEITSONEN

puheenjohtaja

TUULA DAHLMAN

toiminnanjohtaja